

Vélemények a szegedi egészségügyi integrációról – Az új klinikai tömb a tét?

Igenek, nemek, kérdőjelek

Folytatás az 1. oldalról

Az egészségügyi integráció ügye régóta megosztja a közvéleményt, lapunk sem először foglalkozik vele. Mint arról már többször beszámoltunk, az integrált egészségügy szinte kiindulópontja az új klinikai tömb megépítésének, valamint a biopoliszprogramnak: erre építve lehetne uniós forrásokat lehívni. Az önkormányzati fenntartású kórház és rendelőintézet működtetését a város meghirdette, május 24-éig egyedül az SZTE adott be érvényes pályázatot. *Botka László* polgármester remélte, hogy a szenátusban az igen szavazatok lesznek többségben. Elmondta, nem a város van kényszerhelyzetben, hiszen a rendelőintézet jelenleg 15-20 millió forintos „pluszban van”, a kórház gazdálkodását pedig egyensúlyba hozták. Az egyetem került szinte kényszerhelyzetbe, hiszen 39 épületet kell párhuzamosan működtetnie, és arra költ jelentős összegeket, hogy az 1920-as évek korszerűtlen struktúráját fenntartsa. Az új klinikai tömb megépítésének viszont csak akkor van értelme, ha előbb létrejön az integráció.

Mi történik, ha a szenátus a jövő héten is nemet mond? Akkor minden marad a régiben – válaszolta a polgármester. „Megérmezeljük, hogy más városok – mint például Debrecen – megelőzzenek bennünket” – mondta. Tudni kell – tette hozzá –, hogy az uniós forrásokért sokan állnak sorba, ha most elszalasztjuk, legközelebb csak 2014-ben, az EU új költségvetési ciklusában lehet pályázatot beadni. Botka abban bíz, hogy miután a szakma támogatja az egészségügyi integrációt, a szenátus hezitáló tagjai is megértik a helyzetet.

AZ EHÖK-ELNÖK NEM BESZÉL

Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat (EHÖK) elnöke, *Török Márk* nem osztotta meg velünk véleményét az integrációról, nem mondta meg, hogyan szavazott. Vele együtt – a 12 kart képviselő összesen 24 oktató és kutató, a nem oktatói besorolású 3 egyetemi dolgozó és az érdekvédelmi szervezetek 4 képviselője mellett – összesen 16 hallgató voksol a szenátusban. Hétfőn összesen 45 szavatra jogosult volt jelen az ülésen.

Intézmények és betegek sorsa múlik a döntésen

Fotó: Schmidt Andrea

Szerettük volna megtudni, hogy a szenátus 45 tagja közül kik azok, akik ellenzik az integrációt és miért. Számosan elmondták a véleményüket, de kikötötték, hogy a nevüket nem adják hozzá; arra hivatkoztak, hogy az egyetem vezetőjének egy korábbi belső rendelkezése szerint ebben az ügyben csak a rektor, illetve az orvoscentrum elnöke nyilatkozhat. Mások arra utaltak, hogy a szenátus ülése zárt volt, a szavazás pedig titkos, ezért nem beszélhetnek a saját döntésükről sem.

Korábbi információink arról szóltak, hogy az orvoskar illetékesei támogatják az integrációt, ezért más karok képviselőit faggattuk. Többüknek az a véleménye, az egyetemnek és a városnak nyilvánvalóan közös érdeke, hogy egyetemi kézben legyen a teljes egészségügyi ellátás. Egyikük úgy fogalmazott: nem olyan

nehéz belátni, hogy az 55 milliárdos költségvetésű város és legnagyobb munkáltatója, az 52 milliárdos költségvetésű egyetem sokkal sikeresebben pályázhat fejlesztési célokért közösen, mint külön-külön. A biopolisz-programra így van esély. Egyikük szerint sajnálatos, hogy a hezitálók figyelmen kívül hagyják: a szomszéd telkét akkor kell megvenni, amikor azt eladásra kínálják. Ezzel utalt azokra a véleményekre, melyek szerint ésszerű az integráció, de nem most, csak később.

A hétfőn nemmel szavazott egyetemi oktatók is a saját felelősségüket hangoztatták: attól tartanak, hogy az adósságokat fölhalmozott klinikai központ-ra pluszterheket rak a városi kórház és a rendelőintézet feladatainak átvétele és az integrációs döntéssel az összes egyetemi kar rosszabb helyzetbe kerül. Hiszen az SZTE egyetemlegesen felelős minden részlegéért, a klinikai adósságért is jól kell állnia. Félő, hogy a likviditás érdekében a többi kartól kell majd elvonni anyagi eszközöket. Az integrációt ellenzők egyike nem titkolta: nem bízik az orvoskar gazdálkodásának javulásában.

F. K. – S. E.

Kincs-kereső

BAKOS ANDRÁS

A Csongrád megyei múzeum negyvennapos régészeti munkája több mint húszmilliójába kerül egy homokbánya tulajdonosának. A teljes föltárás még kétszázat vitt volna el, ha a cég nem lép vissza, s hagyja veszni az üzletet. A földben lévő nemzeti örökség kiásása látszólag az egyik legdrágább munka. Azt is lehetne mondani: üzlet. De nem az, mert a körülményekhez nincs köze a szabad versenynek. A vállalkozások, ha föltárásra váró földjük van, és házat építenének, vagy bányát nyitnának, a kijelölt múzeummal szerződhetnek a föltárásra. Mindkét fél a piacról él, csak hogy egészen másképpen. A cégvezetők nem látják be, miért kell egy halom cserepet kiásni, csak azért, hogy kutatók tanulmányokat írjanak, s aztán az egész bekerüljön egy őrzött raktárba, ahonnan az életben nem kerül elő még egyszer. Ezek után merje azt mondani valaki, hogy nálunk nem becsülik a kultúrát! Nem értik, a múzeum a munka költségei között miért szerepeltet számítógépet, laptopot, fényképezőgépet, mintha a bank szakadt volna rá, amikor végül a helyszínre olyan viharvert lakókocsit hoz, amely talán már a Donnál is szolgált. A múzeumiak viszont feltételezik, legszívesebben minden cég elsumákolná a föltárást. A kincset igenis meg kell őrizni, föl kell dolgozni, mégpedig a lehető legszakoszerűbben, ez a nemzeti érdeke. Ami a föltárás árát illeti, országosan elfogadott táblázat szerint dolgoznak, vagyis ez nem mondható drágának. Azt a múzeum nem mérlegelheti, mi történik, ha egy út megépítéséhez máshonnan, messzebből kell hozni a homokot, elpufof egy csomó üzemanyag, és hamarabb kell felújítani a telírákott teherautók után nyomvályosodó országutat.

Biztosan meg lehetne találni a szintézist a kétféle szemlélet között. De akik ma döntési helyzetben vannak, a jelek szerint más oldalról nézték meg maguknak a kérdést.

A tavasszal létrehozott Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat eldöntheti, hogy maga tárja fel a másfél milliárdosnál drágább beruházások helyszíneit, vagy a megyei múzeumokra hagyja a munkát. A jelek szerint inkább maga tárja fel – és ezzel a megyei múzeumok egyik legbősegebb bevételi forrása lesz egyszerre vékonyan csordogáló ér. Az persze nem mondható, hogy a KÖSZ majd mindig valamilyen vállalkozásokat részesít előnyben, de az látszik, hogy működése a fideszes vezetésű megyei önkormányzatok bevételeit kurtítgató kormánypolitikát szolgálja. A KÖSZ-nél nem nyilatkoznak: gondoljon mindenki, amit akar, ők csendben teszik a dolgukat, szigorúan a hatályos törvények mentén. Ettől persze ez a munka sem olcsóbb lesz, inkább drágább.

Félreértés ne essék: mindnyájunknak.

Már félmilliót érnek a temetői rongálók

Immár ötszázezer forintra számíthat az, aki nyomra vezet a hatóságokat a szatymazi temetőben történt, rendkívül nagy kárt okozó sírrongálás ügyében. A Csongrád megyei rendőrfőkapitány korábban 300 ezer forint jutalmat tűzött ki, s ezt az összeget Szatymaz, illetve a szomszédos Sándorfalva önkormányzatai most további 100-100 ezer fo-

rinttal emelték meg. Mint ismíthat az, aki nyomra vezet a hatóságokat a szatymazi temetőben történt, rendkívül nagy kárt okozó sírrongálás ügyében. A Csongrád megyei rendőrfőkapitány korábban 300 ezer forint jutalmat tűzött ki, s ezt az összeget Szatymaz, illetve a szomszédos Sándorfalva önkormányzatai most további 100-100 ezer fo-

A homokbányás Teszt Kft. szerint a feltérési huzavona miatt esett el 200 milliótól

Elmaradt hasznát várja a múzeumtól a társaság

Folytatás az 1. oldalról

A próbaföltárás negyven napig tartott, cseréptörédek kerültek elő, és elszíneződött föld alatt a régi mezsgyehatárokra, vizesárokra. Ezután a teljes terület megelőző föltárására – kitakarására – kötelezték a kft.-t.

A tárgyalások nyomán a föltárandó terület hat hektárra szűkült, és ezért a múzeum 66 millió forint plusz áfát kért, az intézmény által megvásárolt földmunkás vállalkozás 47 millió plusz áfát számolt, a Teszt Kft. saját gépi költsége újabb 40-50 millió lett volna. Összesen kétszázmillió forintot számoltak a feltárásra. A Teszt ezt így nem akarta elfogadni, mert a haszna is ennyi lett volna. Végül a tárgyalásba bekapcsolódott az útépítő konzorcium is, valamint a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, amely egyeztetésre hívta a feleket.

Mégsem sikerült megegyezni, az útépítő konzorcium pedig ezt megelégedve más partnert választott. Egy húsz és egy harminc kilométerre lévő bányától vitették a helyszínre a 600 ezer tonnányi töltéshomokot. A megrakott teherautók a 47-esen mentek, a nyomvályuk látszanak, de *Németh Béla* orosházi polgármester szerint nem olyan veszés a helyzet, és a város útjai mentesültek. A múzeum beperelte a Teszt Kft.-t, mert a cég nem akarja kifizetni a próbaföltárás teljes

összegét, mivel a múzeum még nem adta le a költségelszámolást. A kft. viszontkeresetet nyújtott be, kártérítést fog kérni.

– A múzeum ellehetetlenítette a vállalkozásunkat, de közben nemzetgazdasági kárt is okozott, emellett álláspontunk szerint törvényt is sértett – sorolta a minap Szegeiden tartott sajtótájékoztatóján *Solti Viktor*, a projekt egyik résztvevője. – A jogszabályok szerint valóban nekünk kell viselnünk a költségeket, de az, hogy ez mennyi, a versenyszférában utólag derül ki. Itt meg előre megmondták, mennyi lesz, vagyis az alku eredményéhez készítették költségvetést, kitalált jogcímekekkel támasztották alá a végösszeget.

Ugyanakkor a megyei közgyűlés által elfogadott szerződésbe a múzeum még belecsempészett egy mondatot, ami lényeges volt, eszerint mentesül az előírt elszámolási kötelezettség alól. Könyörögnünk kellett, hadd csinálják már a mi gépeink a földmunkát, mert a múzeum a saját, piaci áron dolgozó partneréhez ragaszkodott.

A Teszt Kft. ügyvezető igazgatója, *dr. Miklós Pál* elmondta, a törvény egyébként is megnehezíti a hasonló helyzetben lévő vállalkozások dolgát azzal, hogy arra kötelezi, fizesse az állami tulajdon kiadásának, közhasznú fel dolgozásának költségeit. – A múzeum azonban a folyamatos és módszeres időhúzással nekünk is keresztbe tett,

lehetetlen magas árat és elfogadhatatlan határidőket mondott, közben kicsinyes bosszúságokat okozott. A próbaföltárás idején is ott kezdtek a munkát, ahol vékony volt a számunkra is használható anyag. Amikor ezt szóvá

tettük, fölháborodtak. Percig nem lehetett kétségünk afelől, hogy a pénzünket nem a mi érdekünk, és nem is az útépítés érdekeinek figyelembe vételével költik el.

BAKOS ANDRÁS

MÚZEUM: MAJD A BÍRÓSÁG DÖNT

A múzeum a próbaföltárásra még *Vörös Gabriella* igazgatósága idején szerződött, a munka *Horváth Ferenc* működése alatt folyt, a bírósági huzavona pedig még *Zombori István* igazgatónak is munkát fog adni. A Móra Ferenc Múzeumban szilárdan hisznek a maguk igazában. A céget a múzeum azért pereli, mert a homokbánya gazdái úgy tartották vissza a próbaföltárás árát, hogy ezzel a második szerződés megkötésekor akartak előnyhöz jutni; az intézmény el fog számolni, amikor kell. A kft. elmaradt hasznáról azt mondták, miután a második szerződés nem kötött meg, nincs miről beszélni. Ha a cég aláírta volna a szerződést, megkapta volna az örökségvédelmi engedélyt is. „A homokbánya területén nagyméretű és intenzív régészeti lelőhely található, a próbafeltárás során szarmata kori és Árpád-kori településmaradványokat találtak a régészek. A Móra Ferenc Múzeum a régészeti feltárások során a jogszabályokban és a szerződésekben előírt határidőkhöz megfelelően jár el, így történt ez a Székutas-Kakasszék II. számú homokbánya esetén is. A múzeum miatt a vállalkozó nem szenvedett késedelmet” – áll az intézmény sajtóközleményében. A múzeum ezentúl – amíg az ügy jogerősen le nem zárul – nem nyilatkozik, mert nem a sajtóban, hanem a bíróságon dől el, kinek van igaza.

A föltárás költségeit a tulajdonos, a beruházó viseli

Illusztráció: Gyenes Kálmán